

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Boekbespreking: The politics of weapon innovation: The Thor-Jupiter controversion

Niezing, J.

Citation

Niezing, J. (1971). Boekbespreking: The politics of weapon innovation: The Thor-Jupiter controversion. *Acta Politica*, 6: 1971(3), 322-323. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3451333>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3451333>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

aangehaalde overvloedig gebruik van beeldspraak moge blijken:

Schokking is het hier hartgrondig mee eens. Met bespiegelingen alleen bak je geen eieren. Eveneens geldt echter, dat niemand kan varen als hij geen bestek heeft. Het bestek wil gekend zijn. Het kan niet gekend worden, als men zich ophangt aan oppervlakkige generalisaties. Daarom is het een vereiste de interne zowel als de externe situatie zo zorgvuldig mogelijk te ontleden. Met een ontleding, die hout snijdt, valt altijd iets te doen.

Bos is daarmee accoord, maar om met zeilschepen te varen, moet je ten slotte wind hebben. Die is niet zo maar te maken. (p. 59).

Al met al moet gezegd worden dat men met een uitgave in deze vorm geen goede keus heeft gedaan. Een uitvoerige behandeling van enkele der gereleveerde onderwerpen bijv. in de vorm van artikelen door leden van het gezelschap zou waarschijnlijk het onderwerp meer recht hebben gedaan en het geheel ook voor latere lezers interessanter hebben gemaakt.

P. R. Baehr

Armacost, Michael H., *The politics of weapons innovation: the Thor-Jupiter controversy*, Columbia University Press, New York/London, 1969, \$ 10.—, 304 pp.

Er bestaat zo langzamerhand een indrukwekkend aantal studies van sociaal-wetenschappelijke origine, waarin op de een of andere wijze aandacht geschonken wordt aan de bijzondere kenmerken van het veiligheidsbeleid. In dergelijke studies wordt doorgaans een ideaaltype van rationele besluitvorming geconstrueerd, vervolgens een aantal factoren ten tonele gevoerd die maken dat de werkelijkheid verre van dit ideaaltype verwijderd blijft, en tenslotte geconcludeerd dat deze afstand tussen abstractie en werkelijkheid relatief groot is — althans groter dan bij de meeste andere velden van overheidsbesluitvorming. Veel van deze beschouwingen — men denke aan het werk van Huntington, Schilling, Lindblom, Hilsman, etc. — zijn zeer lezenswaardig en van nut voor een ieder die zich met de studie van besluitvorming, al dan niet op het gebied van de 'security' bezig houdt. Toch hebben al deze studies, juist tengevolge van hun hoge abstractieniveau, een duidelijk manco: zij zijn als het ware a-politiek, interpreteren belangrijke stukken besluitvorming in termen van karakteristieke beleidsprocessen en niet in die van de politieke strijd tussen concrete groepen die bij deze besluitvorming in mindere of meerder mate betrokken zijn.

Armacosts boek tracht in deze leemte te voorzien. Hij beschrijft minitieu en conscientieus de machtsstrijd welke zich met name tussen leger en luchtmacht in de USA — ieder van beide partijen uiteraard met een aanhang in industrie, wetenschappelijke instituties, pers, etc. — in de vijftiger jaren voltrok; een machtsstrijd waarbij het vooral ging om de vraag welke van beide typen raketten, de Thor of Jupiter, voorrang zou krijgen in de verdere uitbouw van het arsenaal van strategische wapens. Terloops suggereert de schrijver (p. 5, 6) dat juist als het gaat om beleidsbeslissingen t.a.v. het al dan niet invoeren van bepaalde nieuwe wapensystemen, de discussies ten diepste een politiek karakter dreigen te krijgen: immers, de onzekerheid op het gebied van strategie, techniek en informatie over de bedoelingen van de 'vijand' is hier relatief groot, met als gevolg een ruime speelruimte voor interne politieke strevingen binnen het beleidssysteem. Als er dus een onderdeel van het veiligheidsbeleid in termen van politieke machtsstrijd, van daarbijbehorende groeps-ideologieën beschreven kan worden, dan is het wel dit. De discussies, heden ten dage

over ABM mogen trouwens hiervan getuigen.

Maar bij deze suggestie blijft Armacost steken. Hij doorlicht op boeiende wijze een historisch stukje besluitvorming, plaatst daarbij vele stimulerende opmerkingen — stimulerend voor wie geïnteresseerd is in de subtiliteiten van de zo langzamerhand alombekende 'interservice rivalry', maar blijft ons het 'model' van politieke machtsverhoudingen dat in het eerste hoofdstuk in uitzicht gesteld wordt, schuldig. Weliswaar wordt in het begin van het boek gerefereerd aan Almond en Powell, en ook aan Eckstein, doch men krijgt al lezende de indruk dat dit meer gebeurt ter versiering van het a priori gekozen uitgangspunt van de 'interservice rivalry' dan op werkelijk legitiem-wetenschappelijke gronden.

Ik heb nog een hoofdbezwaar tegen dit boek. Op verscheidene plaatsen (p. 15, 251) valt de schrijver C. P. Snow aan op diens uitspraak dat juist op het gebied van de 'grand strategy' en wat daar rechtstreeks mee te maken heeft, de club van feitelijke 'decisionmakers' angstig klein dreigt te worden. Armacost doet dit op grond van hetgeen hij bij zijn studie heeft gevonden: hij vond dat de hier in het spel zijnde, elkaar bestrijdende groepen de behoefte hadden aan 'lekken' in de geheimhouding, de publieke opinie bewerkten, etc. Nu hoeft de deelname door vele onderling verbonden groepen aan de besluitvorming nog allerminst te betekenen dat hiermee de invloed op die besluitvorming vaststaat. Snow's visie moge wat geëxalteerd aandoen, vooral ook door de wijze waarop hij haar voor het voetlicht heeft gebracht. Maar er zijn goede gronden te over om aan te nemen dat er desondanks, juist op dit gebied, een beweging in de richting van 'closed politics' gaande is.

In dit verband moge ook gewezen worden op de opmerkingen van David Tarr, wiens veelbesproken artikel ook door Armacost, zij het in ander verband, geciteerd wordt. Misschien dat beslissingen over veranderingen in wapensystemen in dit verband kenmerken vertonen van een uitzonderingssituatie. Misschien; Armacost slaagt er m.i. niet in, dat in het geval van het beschreven stuk politieke strijd aannemelijk te maken. En dit is daarom zo belangrijk, omdat hiermee de relatie tussen de door andere schrijvers genoemde kenmerken van 'het' veiligheidsbeleid en de conclusies van Armacost in de mist blijft hangen.

Al met al: een boek dat vele nuttige, conscientieus vergaarde informatie verstrekt, dat vele stimulerende ideeën bevat, doch dat een theoretisch te zwak kader bezit. Aldus is de ondertitel een betere indicatie voor de inhoud dan de titel.

J. Niezing